

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 4 6

2025. november 19.

Tartalom

TARTALOM.....	1
ESEMÉNYNAPTÁR.....	3
FELHÍVÁS.....	3
MEGHÍVÓ.....	6
SIKERREL ZAJLOTT AZ ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIA HERCEGHALMON	10
FÖLDTUDOMÁNYOS FORGATAG AZ IDÉN IS	11
AZ OMBKE-JÁTEKOKNAK HATALMAS SIKERÜK VOLT.....	11
ELKERESZTELTÉK A CSILLÉT: NÉVADÓ SZÉKESFEHÉRVÁRON	14
A TALAJ ÜNNEPE – „WORLD SOIL OF THE YEAR 2025”	16

ELHUNYT DR. FARKAS OTTÓNÉ DR. MAYR KLÁRA RUBINOKLEVELES KOHÓMÉRNÖK.....	18
BALEKBÁL 2025 – MISKOLCI EGYETEM	21
LEGÚJABB HÍREK A GEOTERMIKUS KUTATÁSOKRÓL	23
A GEOTERMIKUS KUTATÁS ENGEDÉLYEZÉSÉNEK HELYZETE	23
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	27
EGY KIÁLLÍTÁS MARGÓJÁRA.....	29
BÁNYÁSZÉLET KÉPESLAPOKON – NAGYNÉ HORVÁTH ESZTER GYŰJTEMÉNYÉBŐL	29
IV. FÚRÁS ÉS ROBBANTÁSTECHNIKA SZIMPÓZIUM SZENTENDRÉN.....	31
AZ EGÉSZ SZTALKER-UNIVERZUMOT FILMRE VIHETNÉ ITT AZ ÖNKORMÁNYZAT	33
A KÉP EMLÉK. EMLÉKKÉP – TUDOMÁNYOS KÍSÉRLET AZ ÉPÍTŐIPARI-ÉS KÖZLEKEDÉSI MŰSZAKI EGYETEMEN	38
SÉTÁK ANDRÁSSY LIPÓT MÚLTJÁBAN	39
ÉN ÍGY EMLÉKSZEM	41
SZERETETT INDIÁM, ERKÖLCSI MAGASLATAIVAL	41
SZÜLETÉSNAPO	45
PÉCZELY ANTAL A KUTATÓ, A BÁNYAMÉRNÖK, A FORDÍTÓ SZERKESZTŐ	45

Eseménynaptár

Tisztelt Tagtársak!

Örömmel adunk hírt a helyi szervezetek rendezvényeiről. Kérjük, küldjenek tájékoztatást az egyes tervezett eseményükről az Egyesület Titkárságának.

Jó szerencsét!

Időpont	Rendezvény	Helyszín
2025. december 6.	Mikulásbál	Székesfehérvár
2025. december	Borbála napi ünnepségek	

FELHÍVÁS

Tisztelt Tagtársak!

A OMBKE bankszámlaszáma megváltozik.

ERSTE Bank

11600006-00000002-02131425

HU87 1160 0006 0000 0002 0213 1425

BIC: GIBAHUHB Az OTP és K&H bankszámlaszámok megszűnnek

Jó szerencsét!

Rátkai Norbert, *egyesületi igazgató*

MEGHÍVÓ

Az OMBKE Tatabányai Helyi
Szervezete által rendezett
BORBÁLA-BÁLRA

2025. November 29. 18.00 óra

Fővédnökök:

Szücsné Posztovics Ilona
TMJV polgármestere

Dr. Szombatfalvy Anna
az OMBKE elnöke

Védnökök:

Dr. Dombi Péter
a Szent Borbála Kórház
tudományos igazgatója

Páll Ákos
a Planbau Kft ügyvezetője

A helyszín: EDUTUS EGYETEM, Tatabánya Stúdió tér 1.

Program:

- **18 órától Welcome drink, asztalfoglalás**
- **borkostoló a móri Brigád pincészet boraiból**
- **az alkalmi Báli Dalárda dalcsokra**
- **pezsgős pohárköszöntő**
- **20 órától svédasztalos vacsora**
- **baráti beszélgetés, tánc**
- **tombola**
- **éjfélkor krampampuli**
- **Bányász–Kohász–Erdész Himnuszok, majd**
- **tánc végkimerülésig**

A zenét szolgáltatja: Buli Band, Részvételi díj: 12 000 Ft/fő

Három évforduló

21-44 (46)-75. Látszólag a három szám között nincs semmi összefüggés, és ez igaz is a laikusok számára. Nekünk bányászoknak azonban mindhárom szám emlékezetes valami oknál fogva. 21 évvel ezelőtt, április 9-én zárta be kapuit a Mány I/a akna, és ezzel végleg megszűnt a tatbányai széntermelés. Most a 44. Borbála-bálra jöttünk össze. Az első bál 1979. december 1-jén volt. Most lenne a 46., ám egyszer a covid miatt elmaradt.

Az első bál alkalmával nagy reményekkel voltunk a szénbányászat és általában a mélyművelésű hazai bányászat hosszú távú jövőjét illetően. Aztán hirtelen jött a hidegzuhany, és hihetetlen rövid idő alatt minden összeomlott körülöttünk. Idén ünnepeltük a 75. Bányásznapot. Az országos megnyitó központi ünnepségnek városunk adott helyet. Nagyon sikeres volt az ünnepségsorozat, ismét az ország szakmai köreinek érdeklődési középpontjába kerültünk. Ez egyfajta visszaigazolását is jelenti annak a rendszeres munkának, amit szervezetünk vezetősége, a 250 fős tagsággal összefogva végez hagyományaink megőrzése, átélése és továbbadása érdekében. Bízunk benne, hogy ez a bál is tovább erősít minket a munka folytatásához.

Jó szerencsét!

Bársony László, az OMBKE helyi szervezetének elnöke

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Bányászati és
Kohászati Egyesület Bányászati
Szakosztályának Budapesti Helyi
Szervezete által szervezett,
Szent Borbála,
a bányászok, kohászok, tűzérek,
építészek, tűzszerészek,
ágyú- és harangöntők védőszentje és
vértanú tiszteletére,
a több évtizedes hagyományához híven, idén
is megrendezésre kerülő, ökumenikus
Istentiszteletére.

A helyszín:

Budapest, Szent Gellért tér, Sziklatemplom.

Az időpont:

2025. december 4. (csütörtök) 17:00.

Az Istentiszteleten katolikus részről Csóka János atya, házfőnök, templomigazgató celebrálja a szentmisét, evangélikus részről dr. Sárík Eszter lelkész, református részről Tanító Péter felvidéki lelkész hirdet igét.

Jó szerencsét!

Budapest, 2025. november 13.

Szamek Zsolt
helyi szervezeti elnök

A képen az OMBKE által a Sziklatemplomnak adományozott Szent Borbála szobor látható.

December 2.
(kedd) 18.00 óra

Helyszín:
Komlóverzum

A kiállítást megnyitja:
Polics József
Komló város polgármestere

„JÓ SZERENCSET!” KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ

Szeretettel meghívjuk Önöket a
“Jó szerencsét!” című kiállításunk ünnepélyes
megnyitójára, mely **Pozsgay Károly**
bányamérnök hagyatékán, valamint **Kovacsics**
Vilmos fafaragásain keresztül mutatja be a
komlói szénbányászat emlékezetes pillanatait.

KOMLÓ
VERZUM

Meghívó

Értesítjük
Tisztelt Tagtársainkat
és Vendégeinket, hogy az

OMBKE

Székesfehérvári Csoportja hagyományörző

53. Mikulás Bálját

2025. december 6-án szombaton a Kertész
Csárda fogadóban rendezik meg 18 órai kezdettel!

Menü 4 személyes tálakon

PROGRAM:

- *Tejszínes tárkonyos csirkeragu leves
- * Körtével, camemberttel töltött pulykamellfilé
rántva dió morzsában
- * Fokhagymás sertésoldalas
- * Roston sült csirkemell
- * Rántott harcsafilé
- * Rántott trappista sajt
- * Párolt lilakáposzta
- * Petrezselymes burgonya,
- * Jázmin rizs
- * Gesztenyés pohárkrém, meggyel
- * Töltött Káposzta

1. VACSORA

2. TÁNC

3. MIKULÁS INTÉLMEI

4. TOMBOLA

5. KRAMPACSI

6. ÉJFÉLI MENÜ

RÉSZVÉTELI DÍJ: 14000 FT/FŐ
OMBKE TAGOKNAK 13000 FT/FŐ

Jelentkezés: November 25-ig

Simon Lászlónál Paulusz Ferencnél
(tel.: 30/3788475) (tel.: 20/3324323)
ombke.szekesfehervar@gmail.com

[illegible]

Várunk mindenkit sok szeretettel, a megszokott vidám és emelkedett hangulattal!

Program a megszokott, tehát tombola, éjféli menü is lesz, és a Mikulásnak is írtunk külön invitációt Lappföldre!

Részvételi díj: 14000 Ft/fő
OMBKE Tagoknak :13000 Ft/fő

vagy

vagy esetleg telefonon Paulusz Ferencnél, Simon Lászlónál.

Sok szeretettel várunk mindenkit!

9

Sikerrel zajlott az Országos Bányászati Konferencia Herceghalmon

Herceghalom adott otthont az Országos Bányászati Konferenciának 2025. november 12-14. között. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Magyar Bányászati Szövetség közös rendezvénye a bányászati szakigazgatás aktuális kérdéseivel foglalkozott. Így téma volt többek között a szilárdásvány- és szénhidrogén-bányászat szerepe, helye és lehetőségei a nemzetgazdaságban és az energetikában.

Foglalkoztak a résztvevők a hazai nyersanyag erőforrások és a geotermikus potenciál hasznosítási lehetőségeivel, mint ahogyan az új fejlesztések és technológiák, megvalósításuk lehetőségeivel és feltételeivel. Helyet kaptak a tárgyalandó témák között a kő- és kavicsbányászat aktuális kérdései, valamint bemutatták az alternatív lehetőségek jelenlegi státuszát a bányászati kapcsolódási pontokkal.

A konferencia előadói az államigazgatás, a hatóságok, a bányászatban és a szénhidrogéniparban, energetikában, valamint a geotermiában tevékenykedő felsőoktatási intézmények, szervezetek, vállalkozások képviselői voltak. A sikeres rendezvényt a bányászatban, energetikában és a geotermiában tevékenykedő felső- és középvezetők, a fejlesztésben érintett szakemberek részére szervezték, azzal, hogy képet kapjanak a hazai bányászatot, energetikát és geotermiát érintő aktuális kérdésekről, kitekintéssel az alternatív megoldásokra.

Az eseményről bővebb tudósítás a Hírlevél legközelebbi számában olvasható.

Felvételünkön a konferencia résztvevőinek egy csoportja

FÖLDTUDOMÁNYOS FORGATAG AZ IDÉN IS

Az OMBKE-játékoknak hatalmas sikerük volt

Idén november második hétvégéjén került sor az évente a Magyarhoni Földtani Társulat által megrendezett Földtudományos Forgatag néven nevezetessé vált rendezvényre a Magyar Természettudományi Múzeum Ludovika téri épületében.

Az OMBKE még tavaly kereste meg a Társulatot azzal a kéréssel, hogy a következő Forgatagon az Egyesület is részt szeretne venni. Idén október 9-én jött az értesítés, hogy szívesen látnak minket a kiállítók között. A részvételünk célja az volt, hogy a gyerekekkel megismertessük a bányászatot, mint a világ egyik legrégebbi, és tudjuk, legérdekesebb mesterségét.

Ehhez különféle, a bányászathoz köthető játékokat készítettünk elő, amelyek során a gyerekeknek feladatokat kellett megoldaniuk, és aki helyesen oldotta meg azokat, az valamilyen kis ajándékot kapott.

A következő játékokat szerveztük meg:

- Egy térképen fel kellett ismerni a bányászati múzeumok városait (hét várost), és a nevüket egy kockás tesztlapra beírni. A nevek egyes betűiből a bányászok védőszentjének nevét kellett megalkotni.

- Kiállítottunk egy bányavágot makettet, melyet bemutattunk egy kis előadás keretében és az egyes bányarészeket is elmondtuk. Ezek be voltak számozva és a játékosoknak ki kellett tölteniük egy tesztet, hogy megjegyezték-e, melyik melyik része a vágatnak.
- Hazánk bányászatában hosszú ideig fontos szerepet játszottak az idegen földről érkezett szakemberek, vájárok, mérnökök. Nyugat-Magyarországon és Baranyában a sváb, szász (németajkú), míg a Felvidéken, Borsod és Nógrád megyében tót (szlovák) bányászok dolgoztak. Ezért nem véletlen, hogy a bányászok nagyon sok idegen szót használtak, amelyek gyakran keveredtek a magyar nyelvvel, sőt egy idő után „magyarították” is őket. Ebben a játékban tíz, „bányásznyelven” írott mondatot talált a játékos a tesztlapon eredeti szóhasználattal és „magyarítva” – a játékosoknak be kellett azonosítani, melyik mondat mit jelent, és párosítani kellett a kis lapokat.
- Kis favonat-sín darabokból és a hozzá tartozó épületekből egy vasúti pályát kellett összeállítani, és a tévéből ismert, kedvelt „Thomas a gőzmozdony” mozdonyaival és kocsijaival különféle feladatokat kellett végrehajtani, például szenet vinni egyik állomásról a másikra, vagy tartálykocsit húzni egy olajkúthoz.

A játékoknak hatalmas sikere volt. Amint kiderült, a Forгатagon csak a mi standunknak volt a témája a bányászat a több mint 30 kiállítóból – máshol ásványok, kőzetek, őslények vagy éppen geológiai műszerek voltak a kiállítások témái.

Több mint 140-150 gyerek látogatott meg minket, jöttek egész osztályok – de a felnőttek, a szülők is szívesen beálltak játszani az asztalainkhoz, vagy éppen a földön kialakított vasutas terepasztalhoz.

A gyerekek egymással versengve vették fel a kellékként magunkkal vitt bányászsíksakat, és nagy sikere volt a klopacskának is, amit megütögethettek.

A Forгатag másik eredménye, hogy megbeszéléseket folytattunk több olyan szervezettel, intézménnyel is (pl. a Miskolci Egyetem, a gyöngyösoroszi ásványtár, az érdi Magyar Földrajzi Múzeum stb.), akikkel a jövőben együttműködést tudunk kialakítani a hasonló rendezvényekre.

Mednyánszky Miklós

OMBKE Történeti, Múzeumi és Emlékhelyi Bizottsága

Elkeresztelték a csillét: névadó Székesfehérváron

November 14-e hűvös, ködös estélyén az Alumínium Ipari Múzeumban gyűlt össze a Szakosztály Helyi Szervezetének kemény magja kiegészülve a szimpatizánsainkkal és a múzeumi kollégákkal!

Ember emlékezet óta, csak gyászszakestélyek voltak múzeum épületében, de most végre örömnepet ültünk. Idei év projektje volt, hogy a régóta halogatott csille adományozást végre a tettek váltották fel. Néhány kitartó „aktivista” tagtárs és háttér támogatóik közreműködésével a nyári napfordulón tartott Múzeumok Éjszakája rendezvényre sikerült elhelyezni és feldíszíteni, avagy annak rendje és módja szerint lefesteni és a Bányász jelvényekkel kiegészíteni a csillénket! A nyáron birtokba is vehette a Múzeum, a nagyérdemű és nagy sikere is volt. Már ismerjük az „egy csillényi gyerek” mértékegységet is! 😊 Nade, egy magára valamit is adó csille nem „működhet” név nélkül és ezt tudta a helyi firma társadalom is, ezért már a nyáron elhatároztuk, hogy az ősszel keresztelő szakestély tartunk. Múlt pénteken el is jött a nagy nap. Gyermeeki izgalommal igyekeztek sokan kivenni a részüket az eseményből. Valóban megadtuk a módját. Fegyelmezetten, időben érkezett mindenki és megtöltöttük a Múzeum nagytermét. Záporoztak a komoly és spontán, ámbár vicces felszólalások, de jutott idő a nótázásra is, így észrevétlenül hamar eltelt a tervezett félidő. Sok frappáns és ötletes névadó javaslat is született. Nem lett könnyű dolga az Elnökünknek, aki magánál tartotta a névválasztás jogát. Egy rövid szünet után az udvaron gyülekezve az elnök megnevezte a csille keresztanyját és keresztapját, és óvó gondoskodásukra bízta a jövődőt tekintve - halkan megsúgom, hogy előre gondolva, remek korróziógátló festéket kapott tőlük már a nyáron, - majd elárulta a név választását is. Mint egy rendes bALEKot, Bacchusnak, Ceresnek és az összes többi pogány istennek nevében ALUCSILLE névre keresztelték némi sörrel és avató szertartások szerint egy üveg pezsgővel is! Majd a terembe visszatérve, további sziporkázó, vidám és szórakoztató felszólalásokat hallhattunk sok tagtársunktól!

Illően emelkedett, és magasztos hangulatú szakestélyen vettünk részt és adtuk meg a módját a névadásnak. Ha bárki Fehérváron jár, ne felejtse el meglátogatni a mi ereklényeket a Múzeum udvarán! Reméljük, még, így nyugdíjba vonulása után felszentelve, sokáig fogja szolgálni és hirdetni a hagyományörző közösség erejét és tettekeszségét.

Paulusz Ferenc

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

A talaj ünnepe – „World Soil of the Year 2025”

A 2025-ben a Világ Talaja címet elnyert püspökladányi talajszelvény apropóján kétnapos találkozót tartottak a Miskolci Egyetemen talajtani szakembereknek.

A Soil Literacy and Awareness Raising Workshop & World Soil of the Year 2025 Picnic megnyitóján prof. dr. Mucsi Gábor, a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja kifejtette, hogy a talajtan az egyik legfontosabb része a Műszaki Föld- és Környezettudományi Karnak, és nagyon fontosnak tartja, hogy fokozzuk az érdeklődést a terület iránt. Hozzátette: ez az esemény hatalmas lépés a cél elérése felé, és biztosította a résztvevőket arról, hogy a Miskolci Egyetem tárt karokkal várja azokat az ötleteket, amelyek a tématerület népszerűsítésére és mélyítésére irányulnak.

Prof. dr. Mucsi Gábor, a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja

Tóthné Lippai Edit, a NÉBIH Növényvédelemért és Növénytermesztésért felelős elnökhelyettese arra hívta fel a figyelmet, hogy ezen a workshopon valójában nem az Év Talaja díjat kell ünnepelnünk, hanem magát a talajt. Beszédében az egészséges talaj fontosságára fókuszálva kiemelte:

Ha nem védjük meg a talajainkat, akkor nem védjük meg a jövőnket.

A Magyar Talajtani Társaság elnöke, a Miskolci Egyetem Földrajz-Geoinformatika Intézetének tanszékvezetője, **Prof. Dr. Dobos Endre** köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy ezt a díjat kihasználva a legfontosabb feladat fokozni az érdeklődést a talajtudomány iránt. Elmondta, hogy sokan nem tudják pontosan, mennyire fontos

szerepe van a talajnak az élet minden területén, viszont a miskolci workshop egy tökéletes alkalom arra, hogy a hozzáértőkkel együtt ötleteljenek arról, hogyan lehet fókuszban tartani ezt a tematikát.

Prof. dr. Dobos Endre, a Magyar Talajtani Társaság elnöke, a Miskolci Egyetem Földrajz-Geoinformatika Intézetének tanszékvezetője

Mi az Év Talaja díj?

A „World Soil of the Year 2025” címet pályázat útján lehetett elnyerni, amelyet a Magyar Talajtani Társaság (MTT) vezetősége nyújtott be a Nemzetközi Talajtani Társaság (IUSS) Év Talaja Munkacsoporthoz. A nyertes talajszelvény a Püspökladányi Arborétum közepső részén, a mélyebb fekvésű területén található, ahol a domborzat és a talajvízszint elhelyezkedése következtében döntően réti talajtípusok alakultak ki. A díjat odaítélő Nemzetközi Talajtani Társaság leírása kiemeli, hogy ez a talaj előfordulási területe a Hortobágyi Nemzeti Park része, amely az UNESCO Ember és Bioszféra Programjának bioszféra-rezervátuma, elismert UNESCO világörökségi helyszín.

A díj nemcsak a Magyar Talajtani Társaság színvonalas szakmai munkájának és aktív szemléletformáló tevékenységének elismerését jelenti, hanem arra a kiemelkedő természeti értékre is felhívja a figyelmet, amelyet a hazai talajaink képviselnek. Az arborétum területéről származó püspökladányi réti talaj különös jelentősége ugyanis az alföldi fásítás megvalósíthatóságának szemléltetése. A nehezebb feltételek közötti, de mégis sikeres erdőtelepítés lehetőségére mutat rá. A cím elnyerésében fontos szempont volt továbbá a réti talajok széles elterjedtségének, hiszen egy olyan talajtípusról van szó, amely szinte valamennyi éghajlati övben megtalálható.

Elhunyt Dr. Farkas Ottóné Dr. Mayr Klára rubinokleveles kohómérnök

Dr. Farkas Ottóné Dr. Mayr Klára rubinokleveles kohómérnök 2025. november 10-én, 95 éves korában elhunyt. Búcsúztatását 2025. november 21-én, 11 órai kezdettel tartják a Kerékgyártó Temetkezés Krematóriumában (Miskolc, Repülőtéri út 19.). Kérnek minden megjelentet, hogy az elhunyt iránti tiszteletét koszorú vagy csokor helyett egy szál fehér virággal fejezze ki.

Dr. Farkas Ottóné Dr. Mayr Klára 1930. június 21-én született Szekszárdon. Alap és középfokú tanulmányait Pécsen, Nagyváradon és Sárospatakon végezte. 1954-ben szerzett vaskohómérnöki oklevelet a Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán, Miskolcon. Ezután, az 1990. évi nyugdíjba vonulásig a fenti kar Tüzeléstani Tanszékén oktatóként dolgozott. Egyetemi docensként 13 éven át (1975–1987) a tanszéke vezetője is volt. Kohómérnöki- és gázmérnök-hallgatók graduális oktatásában, szakmérnök hallgatók posztgraduális oktatásában vett részt tüzeléstan, ipari kemencék, környezetvédelem, kazánok, gázgyártás témákban. Vendégoktatóként a Magdeburgi Egyetemen több alkalommal előadássorozatot tartott. Kutatási tevékenységének eredményeiből készített disszertációi és vizsgái alapján 1973-ban Dr. techn. címet, 1980-ban a műszaki tudományok kandidátusa, 1997-ben PhD tudományos fokozatot nyert el. A tanszék tudományos tevékenységében részt vett doktoranduszok oktatásával. Publikációi magyar- és idegen nyelveken 1956 óta folyamatosan jelennek meg, több mint 250, könyvrészletek, könyvek, egyetemi jegyzetek, folyóiratcikkek, monográfiák, oktatási segédletek, konferenciakiadványok formájában. 90 alkalommal bel- és külföldi konferenciákon tartott előadásokat. 1951 óta volt az OMBKE tagja. Számos tisztséget töltött be tudományos szervezetekben, így az MTA, az MAB különböző munkabizottságaiban. Több alkalommal kapott állami, egyetemi, kari és OMBKE kitüntetést.

Dr. Farkas Ottóné Dr. Mayr Klára rubinokleveles kohómérnökre, a Miskolci Egyetem volt oktarójára azzal a képpel emlékezünk, amikor 2024-ben átvette a jubileumi rubin oklevelet.

MEGHÍVÓ

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar Földrajz-Geoinformatikai Intézete, a MTA-MAB Földrajztudományi Munkabizottsága és a MTA-MAB Geoinformatikai és Térinformatikai Munkabizottsága tisztelettel meghívja Önt a 2025. november 20-án megrendezésre kerülő GIS Day előadásaira.

Időpont: 2025. november 20. 10:00-11:50 óra

Helyszín: MTA MAB Székház, Miskolc, Erzsébet tér 3.

Program:

10:00-10:05	Köszöntő
10:05-10:25	Hajdú István (WSP - Új-Zéland): Hogyan segíti a térinformatika a környezeti döntéshozatalt Új-Zélandon? - A tudománytól az alkalmazásig
10:25-10:40	Eke Zoltán - Dr. Havasi István (ME FGI): Térfigatsszámítási módszerek bemutatása és értékelése különböző típusú szonár mérések adataiból.
10:40-10:55	Joó Tibor (Joó Földmérő Kft.): Térinformatikai döntéstámogatás szárazföldi szeizmikus mérések során
10:55-11:15	Janik Gábor (SKC Holding): Életszerű, magával ragadó szemléltető eszközök 3D tartalommal – AR / VR használat
11:15-11:30	Szász Róbert (ÉMVIKIG): ÉMVIKIGIS - Téradatkezelés a vízügyi ágazatban
11:30-11:50	Mercsek Péter (3D Geosolutions Hungary Kft.): SLAM – lézerszkennelés gyorsan, könnyen, elérhetően

A MISKOLCI EGYETEM FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZETE

2025. december 1-től kezdődően, heti rendszerességgel tart emelt és középszintű földrajz érettségi előkészítőt középiskolás diákok részére.

Tervezeten hétfőnként 16-18 óra közötti időpontokban.

ONLINE ELŐADÁS linket előzetes regisztrációt követően küldünk.

**Szeretettel várunk mindenkit,
aki a földrajz, illetve a földtudományok iránt érdeklődik!**

2025. december 1.	Tájékoztató és térképi ismeretek – Vágó János
2025. december 8.	Kozmikus környezetünk – Hegedűs András
2026. január 5.	A geoszférák földrajza 1., a kőzetburok – Hegedűs András
2026. január 12.	A geoszférák földrajza 2., a légkör – Hegedűs András
2026. január 19.	A geoszférák földrajza 3., a vízburok – Hegedűs András
2026. január 26.	Geoszférák kölcsönhatásai – Hegedűs András
2026. február 2.	Társadalmi folyamatok – Szalontai Lajos
2026. február 9.	A világgazdaság jellemző folyamatai – Siskáné Szilasi Beáta
2026. február 16.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában – Elekes Tibor
2026. február 23.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 1. – Vágó János
2026. március 2.	Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői. – Elekes Tibor
2026. március 9.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában 2. – Elekes Tibor
2026. március 16.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 2. – Szalontai Lajos
2026. március 25.	Globális kihívások- a fenntarthatóság kérdőjelei – Siskáné Szilasi Beáta

Balekbál 2025 – Miskolci Egyetem

Jó szerencsét!

Legyen Fényes Sikere a Kohásznak!

Mi az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Bányász és Kohász Firmák Fényes Koszorúja úgy határozánk, hogy magunk és újdonsült bALEKjaink szórakoztatásának céljából tartassék meg idén is a régóta várt és méltán szeretett Bányász-Kohász bALEKbál. Eme csodás esemény időpontja pedig ne legyen más, mint a 2025. év november hónapjának 29. napja.

Az esemény helyszínéül pedig szolgáljon szeretett Alma Materünk Díszaulája.

A rendezvény előrelátható menetrendje:

18:00 Kapunyitás

20:00 Megnyitó, Nyitótánc

22:00 Pörkölt

23:00 Tombola és Bál Szépe választás

24:00 Korhelyleves

Az est további részében pedig felhőtlen és féktelen mulatozás.

A programterv változtatásának jogát fenntartjuk.

Az invitatiók árai:

Invitatio a frissen balekvizsgát tett bányász és kohász hallgatóknak ingyenes.

Bányász Kohász Kohlenbrennerek és Firmák számára elővételesen: 7500 JMF

helyszínen: 8000 JMF

Iparos és külsősök számára elővételesen: 9000 JMF, helyszínen 9500 JMF

(Elővételesen az invitációk november 21-ig válthatók)

A szervezők elérhetőségei az alábbiakban találhatóak.

Készpénzes fizetésre lehetőségek:

Gyenes Simon Máté alias Csepp test Csepp lélek E/5 222 +36309861451; Kőszegi Balázs alias Gátlástalan E/5 222 +36203102490; Gál Csongor Mátyás alias Tökéletesen Tökéletlen E/3 110 +36304002732; Fülöp Dorina Rebeka alias Szerencsecsomag Uni Hostel B/339 +36302858808
 Utalás: 10918001-00000132-83290004

Kedvezményezett neve: Kőszegi Balázs – Megjegyzésbe pedig: Balekbal2025

Bármilyen kérdéssel forduljanak a szervezőkhöz.

Gyenes Simon Máté alias Csepp test Csepp lélek E/5 22 +36309861451;

Kőszegi Balázs alias Gátlástalan E/5 222 +36203102490;

Gál Csongor Mátyás alias Tökéletesen Tökéletlen E/3 110 +36304002732;

Fülöp Dorina Rebeka alias Szerencsecsomag Uni Hostel B/339 +36302858808.

(Képeink a 2008-2014 -2015-ös bálon készültek, forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=tw3FN3mI0VE>)

Legújabb hírek a geotermikus kutatásokról

A geotermikus kutatás engedélyezésének helyzete

A több mint fél évszázadon át működött vízjogi engedélyezés helyébe 2023. március 1-től egy három részből álló bányahatósági (SZTFH) engedélyezés lépett. Ez alól a gyógyfürdők és a mezőgazdasági üzemek felmentést kaptak, ők továbbra is a vízjogi engedélyezési körben maradtak. A bányahatósági engedélyezés geotermikus kutatási engedély megszerzésével indul, amit geotermikus védőidom kijelölése követ, és szerződéskötés zár le.

Az új típusú geotermikus engedélyezés hatályba lépése óta **133 kutatási engedélykérelmet nyújtottak be**. Közülük **20-ról még nem történt döntés**, így azok sikeressége kérdéses. **Sikeresnek mondható 22**, kutatási engedéllyel rendelkező projekt, **amelyek közül 1 elérte az engedélyezési lánc végét**, míg a többinél egyelőre még a kutatás folyik. **Sikertelennek minősíthető a maradék 91 kezdeményezés**, amelyeknél részben **elutasították a kutatási kérelmet (40)**, részben a **kiadott engedélyt** vagy a **kérelmező adta vissza (29)** vagy **hatóságilag visszavonták (22)**. Az alábbi két diagram ezen adatokat dolgozza föl és teszi szemléletessé:

A 133 kutatási engedélykérelem megoszlása két különböző diagram bemutatásával

Termálkutak fúrását célzó engedélykérelmek Budapesten

Módosult a bányatörvény, és változott egy SZTFH rendelet is. Az előbbi a koncesszió lehetőségét hozta vissza a geotermikus energia területére, az utóbbi pedig kijelölte a terepet, ahol a koncessziót alkalmazni is kell majd: Budapestet.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvényben mindössze egy bekezdés, a 21/A. § (2c) módosult [lásd: 2025. évi LI. törvény (Magyarország 2026. évi központi költségvetésének megalapozásáról) 15. §.] Mutatjuk, hogyan ~~átültetve~~ törölt szöveg, **vastagítva**: új szöveg):

„A bányafelügyelet a (2a) bekezdés szerinti kutatási engedély iránti kérelmet elutasítja, ha a kérelem szerinti kutatási tevékenység a ~~más~~ kutatási engedélyben már kiadott kutatási engedélyben, vagy a koncessziós szerződésben szereplő kutatási tevékenység elvégzését, továbbá a koncessziós szerződés szerinti hasznosítást, vagy a 21/C. § (1) bekezdése szerinti szerződés szerinti hasznosítást jelentős mértékben korlátozná vagy kizárná.”

A jogalkotó nem feledkezett meg a törvény végrehajtási rendeletének, a 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet kiegészítéséről sem, lásd 15. § (4) és 15/G. §.

Miért volt szükség a módosításra?

Erre a kérdésre a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnöke 7/2025. (VII.31.) rendelete ad választ. Ennek preambuluma – többek között – az alábbiakat tartalmazza:

„... [3] A közelmúltban elvégzett vízföldtani kutatások alapján szükségessé vált, hogy meghatározott területeken egységes szempontrendszer mellett kerüljön sor a geotermikus energia hasznosítására. Ezen elvi alapon teremtette meg a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosítása annak lehetőségét, hogy az ország meghatározott területén a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása koncesszióval történjen.

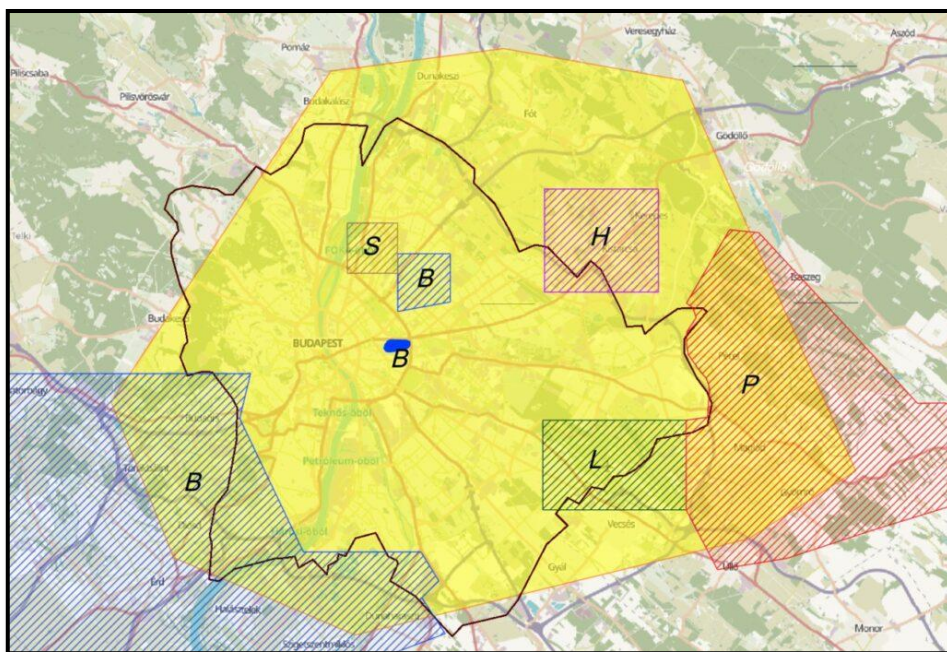
[4] A rendelet a geotermikus energia koncesszió keretében történő kutatására, kinyerésére és hasznosítására vonatkozó új törvényi keretek végrehajtásához szükséges részletszabályokat határozza meg a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet módosításával.

[5] Geotermikus energia esetében zárt területként olyan térrész kijelölése indokolt, amelynek termálvíz készlete fokozottan érzékeny és sérülékeny, ezért szükséges az egységes kezelése, és a koncesszióval történő megszerzés.

[6] A rendelet célja a geotermikus energia vonatkozásában zárt terület kijelölése, oly módon, hogy a kijelölés jól lehatárolt térrész tekintetében történjen meg, igazodva a szakmai szempontokhoz...”

Fentieket röviden talán úgy lehetne összefoglalni, hogy **fokozottan érzékeny és sérülékeny termálvíz készletek** energetikai célú igénybevétele csak **egységes kezelésben**, koncessziós megszerzéssel valósulhat meg, amihez szakmai szempontokat figyelembe vevő lehatárolással **zárt terület kijelölése szükséges**.

Nem kizárt, hogy sok olvasó számára még e tömörített megfogalmazás is túlságosan talányos. A jogszabály rendelkező része viszont közelebb segít a jogalkotói szándék megfejtéséhez. A 7/2025. SZTFH rendelet 7. §-a ugyanis egy 1. melléklettel egészíti ki a zárt területté nyilvánításról szóló 3/2023. (II. 8.) SZTFH rendeletet, megadva egy zárt geotermikus térrész felszíni vetületének törésponti EOV koordinátáit. Azt, hogy a sok szám mit takar, az alábbi térkép sárga színű poligonja szemlélteti:

Budapesti új, zárt geotermikus terület

A főváros közigazgatási határán helyenként jóval túlnyúló terület nagysága **939 km²**, azaz csaknem 2,5-szeresen haladja meg a geotermikus kutatásra igényelhető terület legnagyobb (400 km²) méretét. A zárt terület függőleges elhelyezkedése a Balti-tenger vízszintjéhez képest:

- fedőlap: -200 mBf
- alaplap: -5000 mBf.

A 7/2025. SZTFH rendelet arról is határozott, hogy **előírásai a hatályba lépésének 2025. augusztus 3-i időpontja előtt szerzett bányászati, illetve geotermikus kutatási, kinyerési és hasznosítási jogokat nem érintik**. Utóbbiból több is van. Az SZTH honlapján 2025. augusztus 22-én elérhető információk alapján a térképre feljelöltük a geotermikus kutatási engedélyek (sraffozva), illetve a geotermikus védőidom (kék) által érintett területeket. A betűk az engedélyek jogosultjait jelentik: **B = Bayer Construct Zrt.**, **H = Hyginett Kft.**, **L = Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Üzemeltető Zrt.**, **P = Pannergy Geotermikus Erőművek Zrt.**, **S = Southblaze Kft.** (Megjegyzés: Sajtóhírekből értesülhettünk arról, hogy a Pannergy geotermikus kutatási engedélye jelenleg már nem érvényes, mert azt a kibocsátó SZTFH visszavonta.) Ezen kívül van még 9 db benyújtott, de el nem bíralt geotermikus kutatási engedélykérelem, amelyek fedésben vannak az újonnan létesített zárt területtel. Ezek kérelmezői (szintén a 2025. augusztus 22-i állapot szerint):

- **Kőbányán** kért közel 29 négyzetkilométeres területre kutatási engedélyt az **Arctic Green Hungary**, egy szingapúri bejegyzésű, izlandi háttérű cég, amely a budapesti Főtávval kötött még 2021-ben megállapodást a geotermikus energia hasznosítására a fővárosi távfűtési rendszerben, az akkori bejelentés értelmében 10-20 MW kapacitást építenének ki.
- **Rákosmentén** a **Geothermia Expressz Kft.** szeretne kutatni 42 négyzetkilométeres területen, a cég magyar érdekeltségű ügyvezető-tulajdonosa annak idején a MOL-nál volt geotermikus projektvezető, nevéhez fűződik a MOL-nak még a 2000-es évek elején

Iklódbördöcén indult, de végül elegendő termálvíz hiányában megghiúsult geotermikus erőművi projektje.

- **Újpesten, Angyalföldön és Rákospalotán** (továbbá **Dunakeszin, Gödöllőn**) összesen 364 négyzetkilométeren a **Chili Energy Kft.** szeretne kutatni.
- **Rákospalotán a Bayer Construct Zrt.** kíván – feltehetően a legújabb, az Otthon Start hitelprogrammal és kiemelt beruházási hátszéllel is megtámogatott – lakásépítési projektjéhez kapcsolódóan geotermikus forrást keresni, ahogy tette már azt korábban a Bosnyák tér környékén és Kőbányán.
- **Budapest** szinte teljes területére bejelentkezett a **MOL Nyrt.** még tavaly, a társaság közel 385 négyzetkilométernyi területre adott be engedélykérelmet.
- Van beadott engedélykérelme a **XVI. kerületi önkormányzatnak**, 23 négyzetkilométeren.
- Kettő, valamivel összesen több mint 13 négyzetkilométeres területre az **újbudai önkormányzat** is pályázik. Ők évek óta dolgoznak a geotermikus energia hasznosításának előkészítésén, szakmai tanulmányokkal, indikatív közbeszerzési eljárással, jelentős erőforrásokat mozgósítva, és a változások nyomán komolyan aggódni kezdtek, egyeztetést is kezdeményeztek az SZTFH-val.

Közlük, ha komolyan vesszük a 7/2025. SZTFH rendelet „egységes kezelésre” vonatkozó törekvését, legfőljebb egyikük, de lehet, hogy egyikük sem reménykedhet abban, hogy kérelméről pozitívan fognak dönten. A szereplők számának növelése az „egységes kezelés” elvének ellentmondó tényező.

A Budapest alatti termálkarsztnak, mint „érzékeny és sérülékeny” víztestnek egyébként létezik **törvényileg felhatalmazott állami vagyonkezelője**. Úgy hívják őket, hogy **Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság** (KDVVIZIG). Nekik hivatalból kötelességük részrehajlás nélkül, kizárólag szakmai alapon eljárni minden felszín alatti vízkészletet érintő ügyben, ráadásul nemcsak a 7/2025. SZTFH rendelettel megalkotott zárt geotermikus területre, hanem egy jóval nagyobb térrészre vonatkozóan. A Budapestet is magába foglaló közép-Duna-völgy vízkészleteinek egyetlen vagyonkezelőjeként a KDVVIZIG-nél jobb szervezet aligha található, amely a vízgazdálkodás érdekeit védeni tudná. Éppen ezért nem világos, hogy a jogszabályalkotó az „egységes kezelést” miért egy gazdasági társaságtól, a zárt geotermikus terület majdani koncesszorától várja el.

Végezetül: A geotermikus, azaz energetikai koncesszióról lévén szó még egy dologra érdemes odafigyelni. Az új, zárt geotermikus térrész fölött terül el **Magyarország legnagyobb energiapiaca: Budapest!**

Forrás: •Szita Gábor: Geotermikus koncesszió újragombolva. MGtE, Hírek, 2025.08.25.; •Szita Gábor: Helyzetkép az új típusú geotermikus engedélyezésről. MGtE, Hírek, 2025.10.28.; •Ballai Vince: Egy kézbe adják a fővárosi termálforrások hőjét, de mi értelme lehet egy ilyen lépésnek? hvg, 2025.10.07.

id. Ősz Árpád

Hírek az energetika világából

A szennyezés energiává alakítása: Miért lehet a DME India következő tiszta üzemanyag áttörése?

https://energy.economictimes.indiatimes.com/news/renewable/dimethyl-ether-dme-indias-next-clean-fuel-revolution/125340296?utm_source=top_story&utm_medium=homepage

Az SMR-ek 2050-re az ipari energia 80%-át fedezhetik

<https://www.energylivenews.com/2025/11/14/smps-could-power-80-of-industrial-energy-by-2050/>

Több mint 2%-kal emelkedett az olaj ára, miután az orosz kikötő felfüggesztette az olajexportot az ukrán támadás után

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-climbs-more-than-2-after-ukrainian-attack-damages-russian-oil-depot-2025-11-14/>

Spanyolország 2 milliárd eurós csomagot jelentett be a megújuló energiaforrások és az ipari értéklánc fellendítésére

<https://renewablesnow.com/news/spain-unveils-eur-2bn-package-to-boost-renewables-industrial-value-chain-1285009/>

Németország visszafogja az új gáztüzelésű erőművekre vonatkozó terveit

<https://www.cleanenergywire.org/news/germany-scales-back-plans-new-gas-fired-power-plants>

A Goldman Sachs szerint a globális olajkereslet 2040-ig növekedni fog

<https://energynow.com/2025/11/goldman-sachs-sees-global-oil-demand-growing-through-2040/>

A mesterséges intelligencia munkafolyamat-eszköz vagy hasznossági stratégia?
Legfontosabb tudnivalók az Itron Inspire-től

<https://www.renewableenergyworld.com/power-grid/grid-modernization/is-ai-a-workflow-tool-or-utility-strategy-top-takeaways-from-itron-inspire/>

Törökország határozottan kiáll a PNG mellett, miközben Erdogan az ausztrál-csendes-óceáni térségbeli együttműködés támogatására ösztönzi

<https://www.energynewsbulletin.net/global/news-articles/4523215/turkiye-stands-firm-pngs-urges-erdogan-aus-pacific-cop>

Szerbia dönt a Gazprom tulajdonában lévő NIS olajtársaság államosításáról

<https://balkangreenenergynews.com/serbia-deciding-whether-to-nationalize-gazprom-owned-oil-company-nis/>

Csehország az év legnagyobb katonai gyakorlatát tartotta finomítóiban

<https://ceenergynews.com/oil-gas/czechia-military-exercise-refineries/>

BMW és Samsung: Szilárdtest akkumulátorok fejlesztése elektromos járművekhez

<https://energydigital.com/news/bmw-samsung-creating-solid-state-ev-batteries>

Svédország nyugdíjalapjai döbbenetes veszteségekkel néznek szembe, miután jelentős összegeket fektettek be nettó nulla kibocsátású projektekbe

<https://energynewsbeat.co/swedens-pension-funds-face-eye-watering-losses-after-investing-heavily-in-net-zero-projects/>

Németország jövőre 8 GW hidrogénnel működő gázerőműre ír ki pályázatot

<https://montelnews.com/news/78b533e7-f95f-45e6-810f-71c1c644e404/germany-to-tender-8-gw-of-hydrogen-ready-gas-plants-next-year>

Románia átveszi az irányítást a Lukoil vagyon felett

<https://balkangreenenergynews.com/romania-to-take-control-of-lukoils-assets/>

Az EIA szerint a nyersolajtermelés napi alig 13,9 millió hordóra emelkedett, ami a rekordmagas érték. (BING GUAN/REUTERS)

Az amerikai nyersolajkészletek emelkednek, a termelés rekordot döntött

https://www.wsj.com/business/energy-oil/u-s-crude-oil-stockpiles-rise-as-production-hits-record-08e44eaa?mod=energy-oil_news_article_pos5

Egy kiállítás margójára *Bányászélet képeslapokon – Nagyné Horváth Eszter gyűjteményéből*

Tatabányán élő képeslapgyűjtő vagyok. 1964-ben az Alföldön születtem, onnan költöztem Tatabányára az 1980-as évek végén. Középiskolai tanulmányaimat Szegeden a Vedres István Építőipari Szakközépiskolában végeztem. Jelenleg a Tatabányai Bányászati Múzeumban dolgozok tárlatvezetőként. Két felnőtt fiam és két leány unokám van. Gyerekkorom óta gyűjtöm a képeslapokat. A lapok gyűjtését édesapám kezdte el, és gyerekként bevont a rendszerezésbe. A szép képeslapok egyre inkább elnyerték tetszésem, végül teljesen átvettem a gyűjtést. Mára a világ

180 országából több mint 90.000 képeslappal rendelkezem. Gyűjteményem nagy része helytörténeti anyag, de a művészettel, tudománnyal, irodalommal, vallással kapcsolatos képeslapok is megtalálhatók a gyűjteményemben. A képeslapjaimat a könyvtárakban használatos rendszer szerint csoportosítottam, melyet fiókos szekrényekben, dobozokban és kiállítási kartonokra feldolgozva albumokban tárolom. Építész technikai végzettségemből adódóan elsősorban az építészettel kapcsolatos lapok érdekelnek.

Legkedveltebb témaköreim a kastélyok, a várak, a templomok, a magyar népi építészet, a különböző korok csodás építményei és hídjai, de a csodálatos barlangvilág is felkeltette érdeklődésem.

Előszeretettel kutatom az UNESCO Világörökségi helyszínek lapjait is. Munkámból kifolyólag a bányászattal kapcsolatos képeslapok gyűjtése is bekerült a gyűjtési témakörömbe. Számomra a képeslapgyűjtés elsősorban az ismereteim bővítését jelenti. Folyamatosan új információt szerzek a körülöttem lévő világból: látnivalókból, művészetekből, szokásokból stb. A képeslapjaim segítségével bejárom az egész Földet és olyan helyekre is eljuthatok, ahova talán sosem sikerülne elmennem.

Több, mint 60 témakörrel készítettem már kiállítási anyagot, ami folyamatosan bővül. 2003 óta minden évben a szombathelyi képeslap kiállításon kiállítóként is részt veszek. Szombathelyen kívül több

alkalommal volt Tatabányán is kiállításom, de a Budapesti Néprajzi Múzeumban, Nagyatádon,

Kocson, Ácsteszéren és szülővárosomban, Békésen is láthatták az érdeklődők az összeállításaim. Hogy melyik összeállításomra vagyok a legbüszkébb? Ez jó kérdés! Évek óta terveztem, hogy egy megszűnőben lévő szakmát, a bányászatot méltóan bemutassam a képeslapjaim segítségével. **A bányászat dicső múltja** címmel 2023-ban végre elkészült a feldolgozás. Nagy sikere volt Szombathelyen és Tatabányán is.

Nagyon büszke vagyok az **Emberiség védett kincsei** című összeállításomra is, ahol 86 országból több, mint 400 helyszínt sikerül bemutatnom az UNESCO listáján szereplő helyszínek közül. Kiemelném még a **Ragyogj cserkészliliom** összeállításomat is, amelyben egyebek mellett 110 ország cserkészegyenruhái kerülnek bemutatásra.

A „Szeperát”... (II) A Mák Rt. (régi) szénosztályozója 1941-ben...

Képeslap Nagyné Horváth Eszter gyűjteményéből...

Távlati célom, hogy hazánk mind a 19 megyéjéről összeállítást készítek, amelyben a településeken kívül az adott megye természeti és kulturális értékeit is szeretném bemutatni. Hazánk 3154 hivatalos településéről legalább egy képeslap megtalálható a gyűjteményemben, így minden esélyem megvan a célom megvalósításához. Eddig 15 megyéről készítettem el az összeállítást. **Terveim között szerepel még a különböző művészeti stílusok feldolgozása** nemcsak építészeti, hanem művészeti vonatkozásban is.

(Forrás: képeslapgyujtok.hu)

Romboljunk biztonságosan!

IV. Fúrás és Robbantástechnika Szimpózium Szentendrén

Többek között a robbantásbiztonságról, a környezeti hatásokról, a modern technológiák alkalmazásáról, valamint a tűzszerész hivatás kihívásairól és fejlődéséről tartottak előadást elismert szakemberek a tűzszerész képesség fennállásának 80. évfordulója alkalmából szakmai szimpóziumon.

A Magyar Honvédség Transzformációs Parancsnoksága által rendezett tanácskozáson katonai, tudományos és ipari szakemberek osztották meg tapasztalataikat és legújabb kutatási eredményeiket a robbantástechnika, a hadmérnöki és a műszaki fejlesztések területéről.

Az esemény célja a szakmai együttműködés erősítése, az innováció ösztönzése, valamint a Magyar Honvédség műszaki és robbantástechnikai képességeinek fejlesztése volt, különös tekintettel a NATO-szövetségi interoperabilitásra.

Az eseményt prof. **Dr. Padányi József**, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke nyitotta meg, aki beszédében hangsúlyozta a tüzserész fegyvernem történelmi jelentőségét, valamint a tudományos és katonai együttműködés fontosságát. A program során számos kiemelkedő előadó tartott prezentációt aktuális szakmai kérdésekről. **Dr. Hegedűs Gergely**, a Hirtenberger Defence Systems Kft. robbantástechnikai szakmérnöke a robbanótestek gyártásának jövőbeli kihívásairól beszélt, míg

Kárpáti László, az MBSZ Építő- és Adalékanyag Bányászati Tagozat elnöke az új Általános Robbantási Biztonsági Szabályzat tapasztalatait ismertette. **Tóth Ferenc** vízkárelhárítási szakértő a vízügyi robbantások fejlődését és alkalmazási területeit mutatta be, az MH Transzformációs Parancsnokság Tudományos Kutatóhely osztályvezetője, **Dr. habil Daruka Norbert** alezredes pedig a napjainkban zajló konfliktusokra tekintettel az improvizált robbanószerkezetekről tartott előadást. **Dr. Szatai Zsolt József** alezredes a robbanóanyag-kereső kutyák hatékonyságát és teljesítményét vizsgálta. A szakmai továbbképzés fontosságát **Dr. Virág Zoltán István**, a Miskolci Egyetem docense hangsúlyozta, bemutatva az egyetem bányászati és ipari robbantástechnikai képzéseit.

Zsolnay Gábor őrnagy, mestertüzserész, az MH 1. Tüzserész és Folyamőr Ezred képviselője a tüzserész hivatás kihívásairól és próbatételeiről osztotta meg személyes tapasztalatait – így tisztelve a tüzserész katonák több generáción átívelő szolgálata, szakmai elhivatottsága és hősi helytállása előtt.

(forrás: honvédelem.hu, Szöveg: Grasalkovits Kinga főhadnagy | Fotó: Fabók Dávid)

Az egész Sztalker-univerzumot filmre vihetné itt az önkormányzat

Bevásárolt nemrég a borsodi megyeszékhely önkormányzata Diósgyőrben. De mit is vett meg Miskolc a diósgyőri kohászat területéből? Mutatjuk, és mesélünk is róla, a legilletékesebbet megszólaltatva.

Megvásárolt egy részt a volt diósgyőri kohászat (LKM/DAM) hatalmas iparterületéből nemrég a miskolci önkormányzat, kormányzati pénzforrásból. Hogy mit akarnak kezdeni vele, még nem tudni, de annak már most utána tudtunk nézni, pontosan mekkora és milyen területről van szó, milyen épületekről, egyebekről. Riport az Acélművek titokzatos „holt” zónájából.

Takács József fotóriporter és Gergely András „idegenvezető” a vasgyári sétán, a néhai diósgyőri kohászat „halott zónájában”

Fotó: Balogh Attila

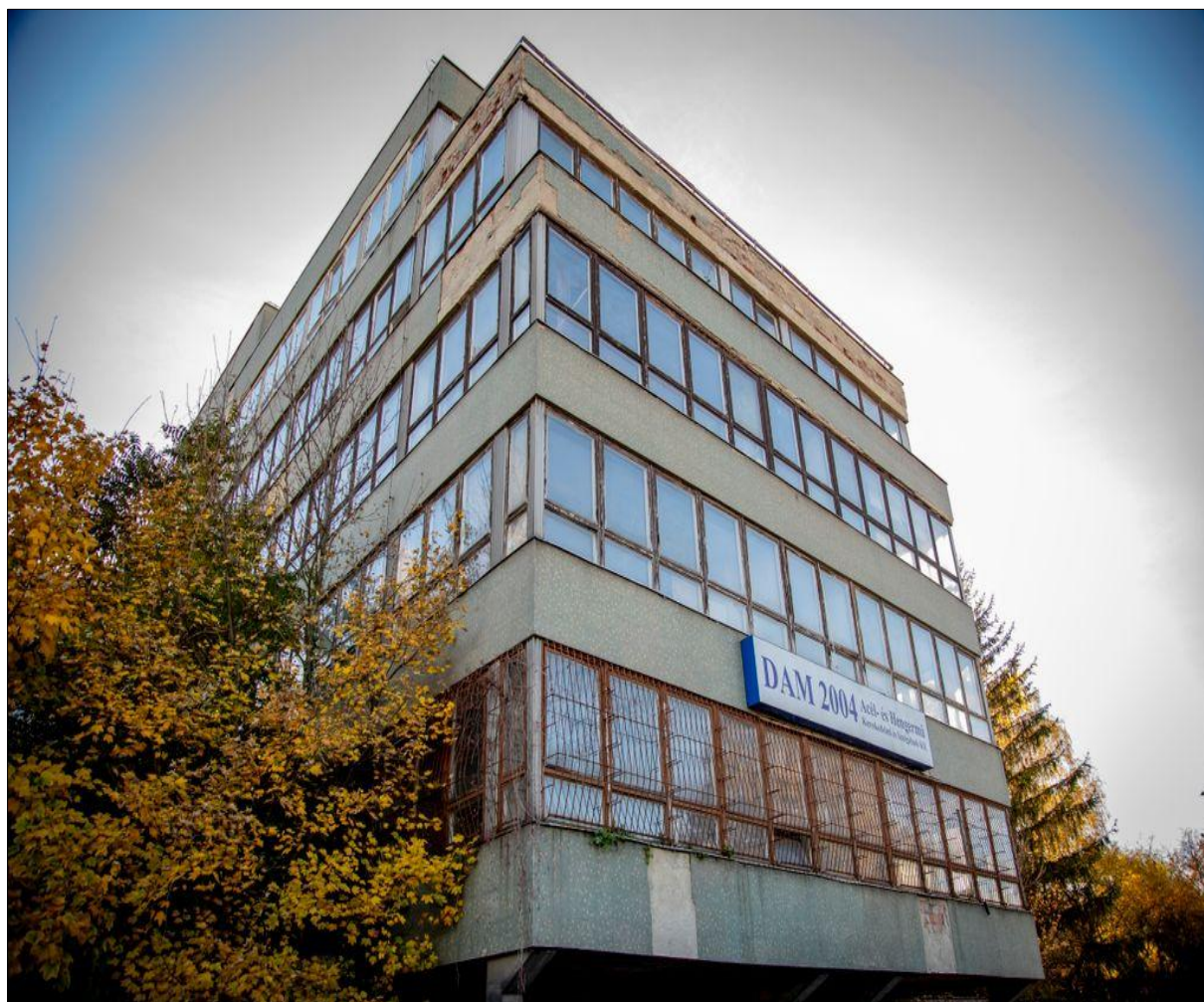
Amit az Öko-Ferr Kft.-től megvett a miskolci önkormányzat, az egy végelszámolás alatt lévő társaság összesen 37,8 hektáros ingatlana volt. Ez a teljes LKM-ipartelep mintegy harmadát-negyedét jelenti. A gazdát cserélt ingatlanvagyon részei: több irodaház (közte a Kiss Ernő utcáról jól látható „DAM 2004” feliratú épület), továbbá raktárak, egyéb berendezések (például a 60 tonnás hídmérleg), és ami a legfontosabb: az egykori kohászati terület lényegében teljes úthálózata.

*Benéztünk a terület egyik legérdekesebb és legértékesebb, nemrég új (magán)tulajdonoshoz került régi csarnokába, az Egyedi Gépgyártó „szakrális” hatású épületébe is
Fotó: Balogh Attila*

Tudni kell, bizonyos elemei az épületállománynak romosak, vagy egyenesen romok, míg másik része egész jó állapotban lévő házak, helyiségek, irodák, öltözők; sok ilyenben még a telepet másfél-két évtizeddel magára hagyó vállalkozások dolgozói egyik napról a másikra ott hagyott holmijai, ruhái még ott találhatók... A látvány számos helyen egészen kísérteties. Ami az épületek közötti tereket illeti, ez tartalmazza az említett úthálózatot, ami szintén igen elhanyagolt aszfaltfelületeket jelent, valamint a parkterületet, ami jellemzően füves-gazos-erdős sávokat, tisztásokat képez, sokszor átláthatatlanul – plusz mérhetetlen mennyiségű otthagyt vagy odahordott szeméttel... És beleesik a vagyona több óvóhely avagy bunker is, több emeletnyi betonkomplexumot, szintén a folyosókon, polcokon, szekrényekben ott felejtett néhai védelmi eszközökkel, tájékoztató anyagokkal. Mintha csak a Sztalker (híres regény, regények, Tarkovszkij-film, majd videójátékok jellegzetes témája) életre kelt holt világában járna az ember...

Az egész ingatlan pontos határát sem egyszerű megjelölni, hiszen a teljes volt LKM-es birtokon azóta, a rendszerváltás utáni három és fél évtized során több száz cég tevékenykedett és tulajdonolt kisebb-nagyobb részeket (most is másfél száz vállalkozás van jelen valamilyen formában). **Gergely András**sal mindenesetre kísérletet tettünk rá, hogy a kamera előtt végigjárjuk a kérdéses övezetet, és legalább nagyjából megmutatjuk, melyek voltak a legutóbbi esztendőben az Öko-Ferr Kft., újabban pedig immár a miskolci önkormányzat tulajdonába tartozó területek, építmények.

Amikor fűjt a gyár és acélból volt az élet Miskolcon – nosztalgia a LKM aranykoráról

– *Az irodák zöme úgy van, mint ha tegnap még dolgoztak volna bennük...*

– *Igen, mert a dolgozókat egyik napról a másikra küldték el.*

– *Például kitüntetések. Amiket valakik már nem kaptak meg. Rajta van a nevük, de már nem jutott el hozzájuk.*

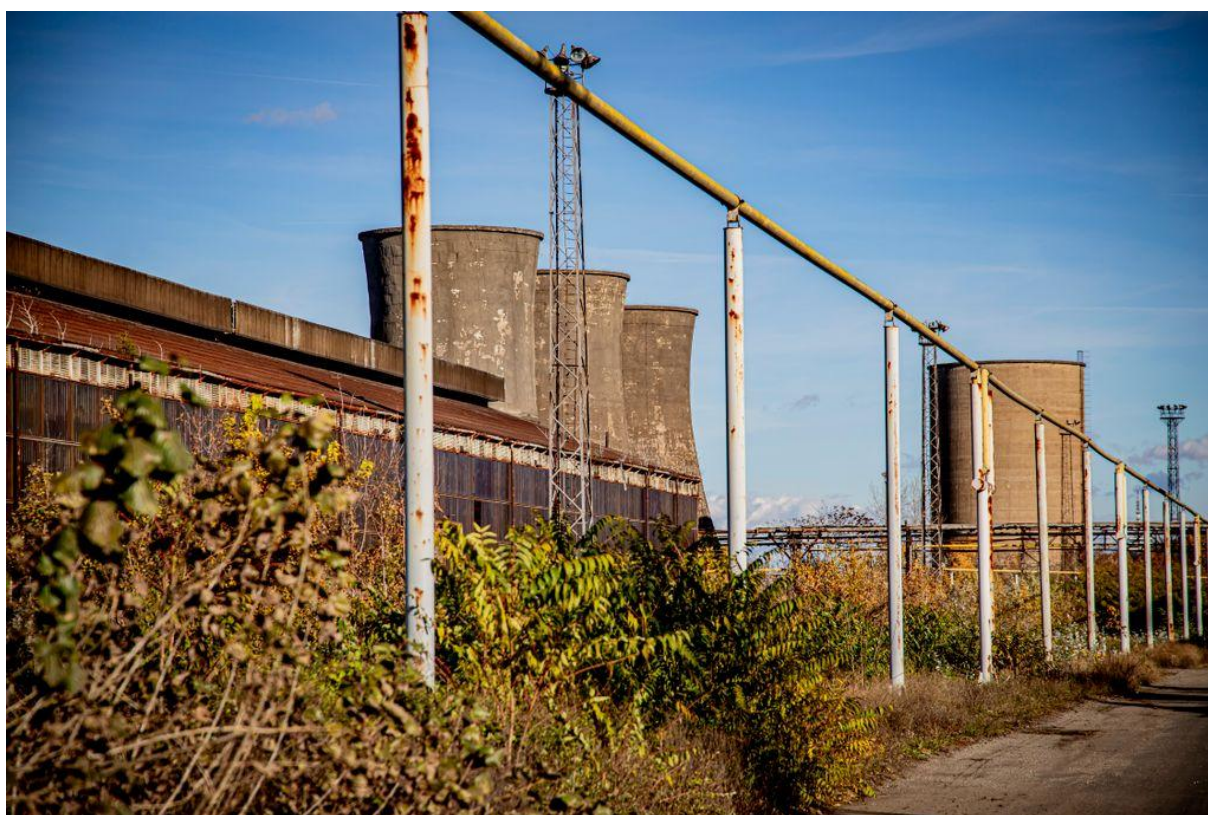
Gergely András volt legutóbb az Öko-Ferr helyi vezetője, de ennél is fontosabb tudnivaló a ma már nyugdíjas gyári szakemberről, hogy az utolsó időkben ő szolgált, mondhatni, a diósgyőri kohászat „gondnokaként”: önála volt minden fontos (átvitt és szó szerinti értelemben) „kulcs”, minden tudás – az az ismeret, hogy az irdatlanul hatalmas és összetett gyárterületen mi hol van, és mi hol volt.

Az 1870-es évektől kialakult diósgyőri acélipari konglomerátum – aminek a kohászat melletti másik nagy és fontos eleme a Digép, azaz a gépgyár volt – az 1980-as évekig fejlődött; csak 1982-ben indult be például a Kombinált Acélmű. A gyárkomplexum egészének sorsát alapvetően a rendszerváltáskori politikai átalakulás határozta meg, de kikerülhetetlen volt az acélipar világméretű visszaesésének hatása is. Az LKM/DAM végét ha valamilyen dátumhoz lehet kötnie, akkor az a 2009-es esztendő.

Az azóta eltelt három és fél évtized folyamán a kohászati terület (összesen majd' másfél száz hektár) lényegében megmaradt, egyben, csak már nem egy gyárként, hanem több mint száz kisebb-nagyobb vállalkozás tulajdonaként. Még hozzá úgynevezett osztatlan közös tulajdonként. Vagyis olyan ingatlan ez, amiből nagyon sokan birtokolnak egy-egy szeletet (ki több tucat hektárt, ki csak pár négyzetmétert), viszont a terület egészével – elvileg, jogilag – csak együtt, közösen kezdhethének valamit. Ide lépett be most szereplőként, sőt, a tulajdonrésze folytán meghatározó szereplőként a miskolci önkormányzat. Rajta keresztül pedig, közvetetten, a magyar állam is, amely egyrészt a pénzt adta a vételhez Miskolcnak, másrészt a kormányzat köztudottan évek óta szorgalmazza az úgynevezett „rozsdaovezetek” rehabilitációját szerte az országban, tehát bizonyára vannak tervei, elképzelései Diósgyőrre is. (Egy évvel ezelőtt például a Miskolci Egyetem alapítványa, illetve helyi szakértők bevonásával készítettett egy ilyen hasznosítási tanulmányt. Aminek sorsa azóta nem vált ismertté.)

Körutunkat a DAM 2004 Kft.-féle, 2009 óta szintén bezárt jellegzetes irodaháznál kezdtük, majd a 11-es, úgynevezett garázskapun behajtva haladtunk el sorban a hídmérleg, a volt Nemesacél-hengermű (mára majd' a földig rombolt) csarnoka, a Kohászati Gyárépítő Vállalat üres irodái, aztán a Heller-Forgó-féle hűtőtornyok, a Keleti Erőmű, a Kombinált Acélmű „hült helye”, a Valmet-út, a volt pályaudvar (18 sín párral!), és sok más, máig emlékezetes, jellegzetes, bár eredeti (1870-es évektől 1990-ig, vagy 2009-ig) funkciójára jobbára már csak nyomokban emlékeztető objektum mellett. Aki dolgozott „a gyárban” valaha, annak ismerősek lesznek mind a nevek, kifejezések, mind a látott helyszínek. Akinek pedig nem volt soha szerencséje „bent” járni, az legalább kis mértékben képet alkothat a méretekről, összefüggésekről, az ipartörténeti vonatkozásokról. És arról is, hogy miskolciként – a városi önkormányzat révén – néhány hete nagyjából minek a „tulajdonosának” érezheti magát.

Két videót készítettünk a felvett anyagból. Egy rövid bevezető „klipet”, és egy hosszabb, alaposabb anyagot. Mindkettő megtekinthető Borsod Online videócsatornáján. (Forrás: Boon.hu)

Hatvan évvel ezelőtt írták

A kép emlék. Emlékkép – Tudományos kísérlet az Építőipari- és Közlekedési Műszaki Egyetemen

Budapest, 1965. november 26.

Dávid Sándorné tanársegéd és **Szolnoki Csaba**, a tanszék mérnöke méréseket végeznek a talajmodellnél. A Bányászati Tröszt felkérésére az Építőipari-és Közlekedési Műszaki Egyetem Vízgazdálkodási Tanszéke vizsgálja a különböző rétegekben áramló víz sebességét és romboló hatását. A tanszék tudományos eredményeit használják majd fel a Mátra és Bükk-vidéke külszíni szénfejtéseinek víztelenítésére szolgáló kutak tervezésénél.

Készítette: Kovács Sándor

Tulajdonos: MTI/MTVA

Múzeumok, emlékhelyek

Séták Andrassy Lipót múltjában

Újabb különleges, ezúttal magyar nyelvű tematikus tárlatvezetéssel várja látogatóit a betléri kastély. Az Élő történelem elnevezésű sorozat keretében gróf Andrassy Lipót tudós, utazó életének kevésbé ismert történeteit fedezhetik fel 2025. november 21-én.

Fotó: Fábián Gergely

Andrassy Lipót (1767–1824) a híres nemesi család egyik jelentős tagja. A tudományoknak élt, különösen a bányászat érdekelte, a selmecbányai bányakamara tanácsosa és a körmöci bányák felügyelője volt. Utazó, tudós, a szabadkőműves páholy tagja. Ő alapította a betléri könyvtárat és hozta létre a kastélyt övező angolparkot egzotikus fáival és bokraival, kis építményeivel és egyedülálló vízrendszerével.

1767. június 3-án született Andrassy Károly és Nádasdy Mária Rebeka házasságából. Huszonöt évesen befejezte katonai pályafutását és letelepedett betléri birtokán. 1795-ben útnak indult Nyugat- és Dél-Európába, ahol megismerkedett a művészet, a kultúra és a gazdaság új irányzataival.

Tudományokkal, bányászattal, botanikával és numizmatikával foglalkozott, ami együtt járt magyar és európai szerzők műveinek gyűjtésével is, így őt tartják a betléri kastély egyik legértékesebb kincsének, a történelmi könyvtár alapítójának.

Állományát tekintve a legjelentősebb főúri könyvtárak közé tartozik a mai Szlovákia területén. A gyűjtemény több mint 15 ezer, a 15–20. századból származó nyomtatványt és kéziratot számlál. A legkorábbiak az 1500 előtti ősnymtatványok, amelyek az Andrassyak ritkasággyűjtő érdeklődését tükrözik. Ezekből összesen hét példány található a könyvtárban, közülük a legrégebb a Divinum Medicinae 1486-ból. A család tagjai egészen a 20. század közepéig folyamatosan bővítették a könyvtár gyűjteményét.

A gróf magánéletéről fennmaradt források tanúsága szerint rendkívül tisztelettudó, beosztottjaival szemben pedig jószívű és emberséges volt, amit hűségükkel viszonoztak. Ugyanakkor vidám, tréfakedvelő arisztokrata hírében állt, akiről sok érdekes és mulatságos történet élt a környéken. Lipótnak öt törvénytelen lánya született Barvulsky Annától, de mivel soha nem nősült meg, nem hagyott maga után törvényes örököst. Halála után vagyonát testvérei, Károly és József örökölték. Eredetileg a betléri kastély parkjában temették el, később földi maradványait átszállították a családi sírboltba, a krasznahorkai várba. (Forrás: Andrassy Múzeum)

2025. november 21-én, 16.00 órától a betléri kastélyba látogatók csendes sétát tehetnek Andrassy Lipót múltjában, és a magyar nyelvű tárlatvezetés keretében bepillantást nyerhetnek az Andrassy család történetének kevésbé ismert fejezeteibe. Fotó: Fábián Gergely

Én így emlékszem

Szeretett Indiám, erkölcsi magaslataival

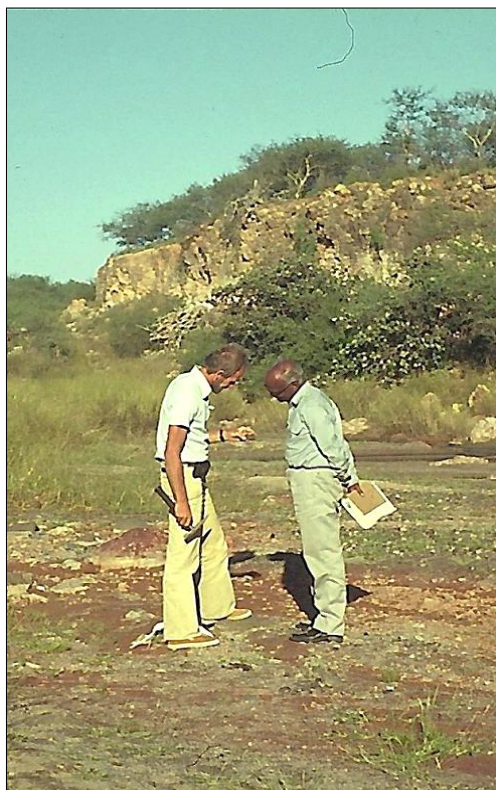
Szép idők voltak, amikor az egykori gyarmatok függetlenné vált világa Magyarországhoz fordult iparának fejlesztését biztosító nyersanyagkutatások támogatása, ipari felhasználásuk fejlesztése céljából. A magyar bauxit-alumínium iparnak jó neve volt, többször kértek magyar szaktudást. Egy ilyen munkát 1978-ban az ALUTERV-re bíztak. Két kollégámmal utaztam India Gujarat államába, Ghandi szülőföldjére: Perlaki Elvira geológussal és Dura László bányamérnökkel. A feladat az volt, hogy állapítsuk meg, mi az a minőségi feltétel, mely mellett bauxitjuk feldolgozása gazdaságos, és akkor mennyi a készlet, és egy min. 300 ezer tonna/év kapacitású timföldgyárat mennyi ideig lehet azzal etetni. De minta is kellett a technológiai vizsgálatok elvégzéséhez.

Most kaphatnék a fejemhez: te jó ég micsoda egy felelősségteljes gyönyörű feladat, részesülhet-e ilyenben manapság magyar szakember. De nem teszem, mert ember ebben a korban már ne nagyon kapkodjon, inkább meséljen egy gyönyörű világról tanulság gyanánt.

Az indiai céget Gujarat Mineral Development Company-t Govinda Rao főgeológus képviselte. Govinda a legmagasabb kasztból származó hindu volt: brahmin. Ez a kaszt adta, akár ezer éven

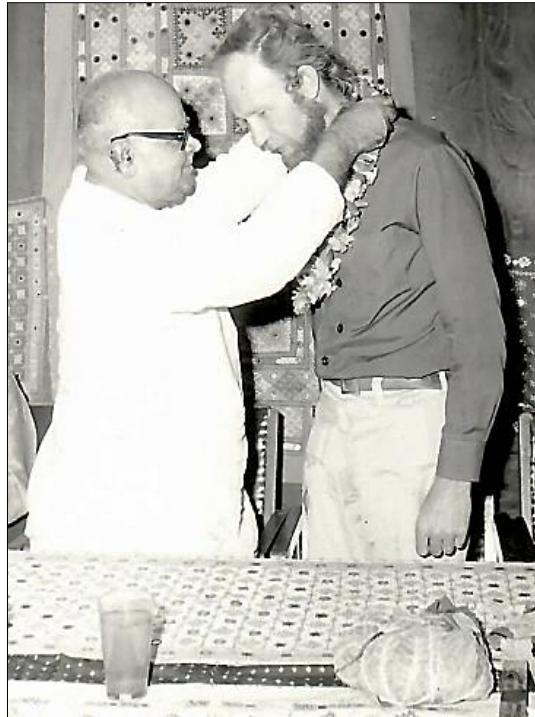
át is a hinduk papjait, tanítóit, nevelőit, tudósait, azaz a legbölcsebb embereket Indiának. Kettőnk kölcsönös megértése alapvető feltétele volt a közös munka sikerének. Govindával állok egy felhagyott külfejtés fölött, ott vöröslött, szinte izzott a kő a forróságban:

Mondom: nézd, Govinda, ilyen a tüzesen izzó pokol. Nem hiszek én a pokolban – volt a válsz – (ez ugyan egy brahmintól nem volt szép dolog), a pokol az itt van a Földön. Na jó, mondom, ha a pokol itt van a Földön, akkor a mennyországnak is itt kell lennie. Így igaz, tette hozzá. A gondolatot tovább fűzve eljutottunk oda, hogy mi emberek tesszük egymás életét pokollá vagy mennyországgá itt a Földön. Tehát akkor mi felelősek vagyunk egymásért. Kinek mi jut, pokol vagy mennyország. A gondolatot hazafelé a gépkocsivezetővel is megosztottuk. A hindu meg a keresztény úgy értette egymást, mintha ugyanabban a családban, egymás mellett nőttek volna fel Brahma (a teremtető), Siva (a pusztító), Visnu (a megőrző) istenek és Krisztus tanításán egyaránt. Ez úgy kezdetnek jó volt.

Buj városában volt egy klub, ahová meghívták a magyarokat. A keleti ember nagyon kíváncsi, az idegenektől meg szeret tanulni. A kérdésük az volt, hogy mi az oka a szerb-horvát ellentétnek. Válaszom pedig az volt, hogy „nem sokkal több mint az indiai-pakisztáni ellentétnek”. Ezt értették. Aztán még beszélgettünk a történelemről is.

A helyiek tőlünk sokat vártak, jelenlétünkkel reményt adtunk egy szeszélyes mezőgazdaságból a helyi ipar révén, a nyomorából való felemelkedéshez. Ott, a számunkra szervezett ünnepség keretében megkaptuk nyakunkba a virágkoszorút és a Gandhi tanítását szimbolizáló gyapjúfonatot, kitüntetés gyanánt. Erről az ott készült fényképek a helyi újságban is megjelentek.

Kisvárosi tömött utca, Indiában ott folyik az élet. Újságáros. Bolt előtt az újságot kezében tartva hangosan olvas egy ember. Sokan állják körül, és hallgatják. Megértettem. Voltak, akiknek nem volt pénzük újságra, de a híreket hallgatni akarták. Vagy írástudatlan is lehetett. A szegénység az óriási volt, amúgy magyar szemmel, de az arcokon, a szemekben mosoly, béke és boldogság. Egy hétfőn a bányavállalat adott egy kocsit arra, hogy Ahmedabadot – Gujarat állam fővárosát – meglátogassam, Ghandi szülőházát, a dzsaina (jain) templomot. Ez a vallás az Indus-völgyi kultúra fennmaradt része, amely többször kísérletezett azzal, hogy a hinduk és a muszlimok között hidat verjen. Elhatároztam, hogy veszek füstölőt is. Ez egy 25-30 cm hosszú hurkapálca illatos füstöt lehelő virápporral és szirommal bekent darabja, melyeket templomokban vagy otthonaikban égetik a hívők isteneik képei, szobrai előtt. Na jó, legyen ilyen otthon Budapesten is a családnak! Egy koma mondta, hogy a dzsaina templomnál árulják,

a fekete címkés a legjobb, azt vegyem. Elmentem. Nem árulták, nem kaptam. Másnap kérdik, hogy vettem-e füstölőt hazavitelre. Mutassam! Mutatom. No de hát ez nem az fekete címkés pálcika! Mondom nem, nem volt, de nem érdekes, Magyarországon úgysem tudja senki, melyik milyen, hát akkor nem mindegy, hogy melyiket viszem ajándékba? Örülni fognak. – Nahát azt a közfelháborodást, amit én ezzel a megjegyzéssel keltettem: „Önnek, Uram, erkölcsi kötelessége lett volna – it would have been your moral duty!” – még ma is a fülemben cseng: a legjobbat venni és azt hazavinni. És milyen igazuk volt! Tanultam.

Ahmedabad dzsaina templom

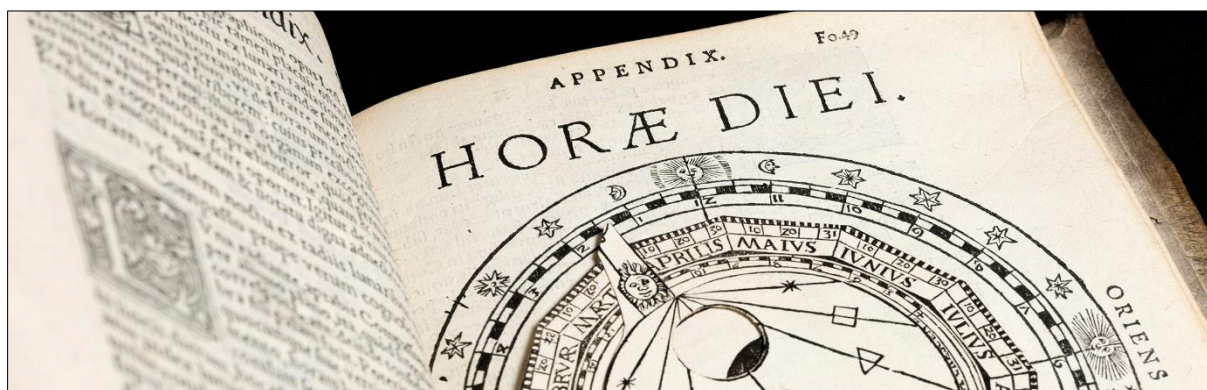
Ezt a templomot egy gyarmati sorban élő nép építette, 1848-ban, a budapesti parlament előtt több mint 50 évvel.

A Gujarat állam Kutch félszigetén lévő bauxitlelőhelyek ma már ontják magukból az ércet. 30 év múltával már, mint a Rio Tinto szakértője tértem vissza, amikor az egész szubkontinens nyugati partvidékének bauxitlelőhelyeinek felmérését végeztük ausztráliai és indiai kollégákkal együtt. Mekkora boldogság volt Gujarat államban látni egy működő bányát, évi 2,2 millió tonnás termeléssel, ami a vidék lakóinak a jólétet biztosította! Ehhez az a kis Magyarország szaktudásával, az egymás iránt érzett felelősségtudatával, ha többel nem is, egy lapáttal biztosan hozzájárult.

Komlóssy György

kiszolgált geológus, tiszteletbeli kohász

Születésnap

Péczely Antal a kutató, a bányamérnök, a fordító szerkesztő

PÉCZELY ANTAL (Szilvásvárad, 1894. november 15. – Budapest, 1971. szeptember 9.): bányamérnök, a bányászati szaknyelv művelője. Tanulmányait Selmezbányán 1912-ben a Bányászati és Erdészeti Főiskolán kezdte meg, de ezt a háború miatt félbeszakította. 1915-ben hosszú időre orosz fogságba került, majd szaktudása alapján a szovjet rendszer Népgazdasági Tanácsába került, mérnökként vett részt az oroszországi új gazdasági irányításban. 1921 nyarán bányászati kutató expedíciót vezetett Észak-Szibériába, a Kurejka-folyó menti grafit- és antracittelepek kutatására. A sikeres expedícióról visszatérve Gljagyeny szénbányájának vezetője lett. 1923-ban a szovjet geológiai bizottság újabb szibériai expedíció bányászati kutató munkálatainak vezetésével bízta meg. 1924-ben hazatért, 1926-ban letette a bányamérnöki államvizsgát. 1927-től 1936-ig a rudabányai vasércbányászatban dolgozott, 1936-tól az Ózd vidéki szénbányáknál főmérnök, 1945 után vállalatvezető-helyettes volt, 1951-ben a Bánya- és Energiaügyi Minisztériumban műszaki fejlesztési csoportvezető volt. Útmutatásai alapján a Műszaki Könyvkiadó több szovjet bányászati szakkönyv magyar fordítását adta ki. 1951-től haláláig tagja volt a Bányászati és Kohászati Lapok szerkesztő bizottságának. Műszaki cikkei mellett számos közleményben foglalkozott bányászati-műszaki nyelvünk kérdéseivel, a szaknyelv művelője volt.

Magyar Szabadalmi Hivatal (Forrás: Évfordulóink 1994. MTESZ; Magyar életrajzi lexikon; MEK)

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre itt tud feliratkozni.

Lektori munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József